Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 91 THURSDAY, MAY 14 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 14-го ТРАВНЯ 1998 р. Ч. 91 РІК CV

НОВИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПРИСТУПИВ ДО ПРАЦІ

Київ. — 12-го травня почалася перша сесія Верховної Ради 14-го скликання, яку відкрила Слава Стецько, голова Конгресу Українських Націоналістів.

Як найстарший депутат новобраного парляменту, вона зачитала текст депутатської присяги. На оголошеній після цього перерві кожен з депутатів засвідчив складання присяги підписом у своїй особистій справі.

Після перерви голова підготовчої депутатської групи Олександер Бандурка оголосив, що всі 417 присутніх депутатів склали присягу. Всього ж, за його словами, Центральна виборча комісія зареєструвала 433 депутати. Решта 17 місць залишаються покищо порожніми.

Передвісником майбутніх парляментарних бур стало те, що найчисельніша фракція комуністів залишила залю як тільки С. Стецько спробувала, крім чисто процедурних слів, додати кілька від себе. Все ж сесію вдалося відкрити і після того, як пролунав гимн України, депутати приступили до праці.

Згідно з Конституцією, в парляменті виступив Президент Леонід Кучма, який зосередив свою увагу переважно на економічних питаннях. „Доки я є Президентом, сценарій катастрофічний для народу України здійснений не буде", — сказав він, назвавши основним принципом своєї політики гасло: „Від порядку у владі до порядку у державі".

Виступ Л. Кучми, який закликав зменшити дефіцит бюджету з 3.3 відс. до 2.5 відс., був закликом до Верховної Ради підтримати реформи. Якщо не зменшаться видатки і не збільшаться прибутки, Україна може впасти у хронічні борги, сказав він.

Після промови Президента депутати обрали Президію, до якої ввійшли п'ятеро депутатів: Юрій Костенко від Руху і Соціял-Демократичної Партії (об'єднаної), Анатолій Матвієнко від Народно-Демократичної Партії та Партії Зелених, Олександер Мороз і Петро Симоненко від Комуністичної, Соціялістичної і Селянської партій та Павло Лазаренко від партії „Громади".

ЦВК повідомила, що задовольнила заяву прем'єра Валерія Пустовойтенка про звільнення його від обов'язків депутата, оскільки Конституція забороняє суміщати урядові і парляментарні пости. Замість нього став депутатом наступний кандидат зі списку НДП Сергій Ларін.

У ТОРОНТО ПОЧИНАЄТЬСЯ 34-ТА КОНВЕНЦІЯ УНС

Торонто. — Тут у готелі „Торонто Гілтон" від п'ятниці, 15-го травня до вівтірка, 19-го травня, відбудеться 34-та Конвенція Українського Народного Союзу.

Реєстрація делеґатів-учасників Конвенції розпочнеться вже у четвер, 14-го травня, від 12-ої год. в полудне те триватиме до 10-ої год. вечора, а також у п'ятницю, 15-го травня від 7-ої год. ранку. Початок нарад точно о 9-ій год. ранку в п'ятницю 15-го травня.

До підготування Конвенції, 21-го березня 1998 року були покликані три конвенційні комісії — Верифікаційна, Статутова і Фінансова.

У програмі 34-ої Конвенції, крім звіту Верифікаційної комісії, вибору Президії та комісій — виборчої, просьб і секретарської, буде також покликано Пресову комісію та двох дверників. Будуть звіти членів уступаючого Екзекутивного Комітету і Контрольної Комісії та її членів, звіти радних і редакторів „Свободи" та „Українського Тижневика". Після дискусії над звітами та їх прийняттям буде вирішуватися справа злуки Українського Братського Союзу і Української Народної Помочі з УНС. Після того звіти, дискусії та схвалення Статутової комісії та змін статуту, Фінансової комісії та визначення запорук і платень, Комісії просьб і Комісії секретарської та ухвали для добра організації. Після кожного звіту в міру потреби є дискусія.

Теперішній Головний Уряд УНСоюзу і його почесні члени

Окремою та дуже важливою точкою Конвенції є вибір Головного Уряду УНС на наступні чотири роки.

У часі Конвенції буде ряд розвагових імпрез, призначених для делегатів. У суботу, 16-го травня, о 7-ій год. вечора в залі готелю відбудеться конвенційний бенкет, у програмі котрого передбачається виступ скрипалів Марти та Іри Кречковських.

У неділю, 17-го травня, зранку відправи в українських церквах, а о 7-ій год. вечора, концерт хору „Веснівка" під батутою Квітки Зорич-Кондрацької, з участю солістки Олександри Кохан.

На 34-ту Конвенцію УНС в Торонто вибрано 207 делегатів.

В Індонезії вбито шістьох демонструючих студентів

Джакарта, Індонезія. — Тут у вівторок, 12-го травня, досі до університетських дворищ обмежені студентські протиурядові демонстрації перелилися на головну вулицю столиці, на що поліційні загони окремого призначення жорстоко зареаґували, відкривши вогонь по демонстрантах, убиваючи шістьох студентів і поранивши принайменше понад десяток інших.

Згідно з очевидцями, поліційна жорстокість мала початок після цілоденних студентських демонстрацій, в яких брало участь понад 10,000 студентів, співаючи та закликаючи президента Сугарто зрезиґнувати. Одначе, коли вони відмовились повернутися на університетське подвір'я, поліційні загони окремого призначення почали наступати, урядуючи гумовими палками та пострілами по демонстрантах.

Впродовж тримісячних студентських демонстрацій в Індонезії, ця була найбільш серйозною, бо показала, що ці студентські протести не є обмежені до демонстрацій у загумінкових університетах країни. Ця демонстрація мала свій початок в Трісатському університеті, ексклюзивному приватному університеті, куди учащають діти індонезької еліти — високих державних урядовців і військових старшин.

Ця кривава студентська демонстрація в Джакарті викликала також першу публічну реакцію від Уряду президента Билла Клінтона, підтверджуючи, що Індонезія потребує „політичних реформ", якщо хоче відзискати стабільність, а також заклик до президента Сугарто десто злагіднити його залізну контролю в країні.

Загинуло п'ять гірників

Київ. — В результаті вибуху метану в одній з шахт Донеччини загинуло п'ятеро шахтарів і четверо поранено, повідомили засоби масової інформації.

Представниця Міністерства з Надзвичайних Ситуацій України Наталя Цушко сказала, що вибух стався ввечорі 11-го травня на шахті ім. Петровського. Гірники саме клали вибухівку. За її словами, рятівники евакували шахтарів, але продовжують шукати ще одну особу.

Як відомо, минулого місяця від вибуху метану на шахті ім. Скочинського загинуло 63 шахтарі. Це була найбільша катастрофа в незалежній Україні.

Голова Назалежної Профспілки Гірників України Михайло Волинець сказав, що головними причинами трагедій на шахтах України є старе обладнання і порушення дисципліни праці. У цьому році на шахтах України загинуло 168 осіб.

За словами М. Волинця, тепер на страйку перебує 120,000 гірників з 45 шахт. Вони вимагають виплати платень і покращання умов праці. Деякі шахтарі перестали страйкувати після того, як Уряд почав виплачувати частину заборгованих платень.

Україна заходить у більші борги

Київ. — До кінця цього року Україна збирається позичити на світовому ринку ще 1.5 блн. дол., сказав віцепрем'єр Сергій Тигипко. Якщо ситуація на світовому ринку буде сприятливою, додав він, Київ не зупиниться на цій цифрі.

За словами С. Тигипка, Україна, яка вже позичила цього року понад 1 блн. дол., потребує гроші на сплату внутрішнього боргу. До кінця року вона мусить заплатити 5 блн. дол.

Кілька днів тому міністер фінансів Ігор Мітюков повідомив, що Україна обговорюватиме з інвесторами, які з'їхалися в Київ на щорічну нараду Европейського банку реконструкції та розвитку, випуск нових европейських облігацій. Однак міжнародний ринок з настороженням ставиться до дальших позичок України, оскільки Київ повинен заплатити 16 відс. за европейські облігації на суму 750 млн. марок, випущені в лютому на три роки. Крім того, в березні Україна випустила ще одну партію европейських облігацій на суму 488 млн. екю. За них вона повинна сплатити 14.75 відс.

Минулого місяця С. Тигипко сказав на ялтинській банковій конференції, що сума виплати боргів незабаром перевищить бюджетні прибутки. Загальний зовнішній борг України досягнув 10.5 блн. дол.

Незалежних журналістів все частіше переслідують

Париж. — До цьогорічного Міжнародного Дня Преси організація „Репортери без кордонів" оприлюднила звіт, який свідчить про збільшення кількости злочинів проти вільної преси і незалежних журналістів.

У минулому році в різних країнах вбито 26 журналістів. Цей небезпечний симптом може означати криміналізацію суспільств і занепад демократії в них. Серед переражованих у звіті країн, поряд з Колюмбією, Ґватемалою, Індією, Пакистаном та Рвандою, названо також Україну, де за останні п'ять років убито понад 20 журналістів, і в жодному випадку злочинців не було викрито і покарано.

У звіті також підкреслюється, що хоч в Україні вже нема єдиної партійної монополії на засоби масової інформації, однак вільна суспільна думка ще не вповні зформувалася і не створила позапартійної, цілком незалежної і впливової преси, а тим часом підпільні фінансово-економічні клани і олігархічні корпорації різними способами намагаються підпорядкувати пресу і телевізію своїм інтересам.

Створено нове депутатське об'єднання

Київ. — Група лівих депутатів висунула ініціятиву про створення міжфракційного депутатського об'єднання „За співдружність суверенних слов'янських держав", повідомила УНІАР.

Один з керівників Соціялістичної Партії і координатор об'єднання Сергій Кияшко сказав, що „таке депутатське об'єднання існувало і в парляменті минулого скликання". За його словами, воно нараховувало біля 120 депутатів „здебільшого лівоцентристського спрямування" і мало статус спостерігача на парляментарних зборах союзу Білорусі і Росії.

С. Кияшко і 40 інших депутатів, серед яких соціялісти Йосип Вінський і Микола Лавриненко, голова Селянської Партії Микола Довгань, комуністи Вадим Зачосов і Геннадій Довженко, запросили новообраних депутатів вступати до нового об'єднання.

Україна скритикувала Індію за ядерні випробування

Київ. — Україна, яка два роки тому вивезла всі свої ядерні боєголовки до Росії, засудила Індію за випробування ядерної зброї.

Україна, громадяни якої постраждали від страшного ядерного забруднення, вважає, що проведення ядерних випробувань не може бути оправдане жодною потребою безпеки чи оборони, сказано в заяві Міністерства Закордонних Справ.

Як відомо, 11-го травня Індія провела три підземні ядерні вибухи в північно-західній частині, неподалік кордону з Пакистаном. Це викликає глибоку тривогу, бо порушує мораторій на ядерне випробування, якого дотримуються впродовж певного часу багато країн світу, сказано в заяві.

„Охоронці райдуги" пікетували збори ЕБРР

Київ (УНІАР). — Активісти міжнародного радикального екологічного руху "Охоронці райдуги" 9-го травня на Европейській Площі в столиці України провели пікетування проти Европейського банку реконструкції і розвитку.

Пікетувальників підтримали і члени анархічної ініціятиви "Tigra Nigra". Учасники акції протестували "проти політики ЕБРР як основної установи, що підтримує неоліберальні процеси в країнах Східньої Европи, і, зокрема, проти політики ЕБРР в галузі розвитку атомної енергетики в Україні".

У пікетуванні взяли участь близько 20 осіб. Вони поширювали летючки, присвячені розвиткові атомної енергетики. За повідомленням організаторів акції, відразу ж після її початку принаймні п'ятьох учасників затримала міліція.

В Україні
(З інформацій УНІАР)

МОРСЬКІ ДОСЛІДЖЕННЯ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Звідси 7-го травня вийшов у море науково-дослідний корабель "Горизонт", споряджений Міністерством України у Справах Науки і Технологій. На кораблі є спеціялізована лябораторія та апаратура для праці понад 20 науковців-фахівців у галузі морських досліджень. У рамках Національної програми досліджень і використання ресурсів Азово-Чорноморського басейну, інших районів світового океану науковці проведуть комплексні морські дослідження, спостереження за змінами морського середовища, оцінку стану живих ресурсів моря, дослідження динаміки морських та океанічних екологічних систем, визначать перспективи розвідки та використання неживих ресурсів морського дна, проведуть фундаментальні дослідження з підводної фізіології. Корабель везе українські експонати за тематикою морських досліджень та історії України. Їх демонструватимуть на виставці ЕКСПО-98, що відбудеться в Лісбоні від 23-го травня до 4-го жовтня цього року.

ВІДБУЛАСЬ ПРЕЗЕНТАЦІЯ УНІВЕРСАЛЬНОЇ ДЕКЛЯРАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ

КИЇВ. — "Універсальна деклярація прав людини є головною засадою нашої діяльности", — зазначила представник українського відділу асоціяції Міжнародна амнестія Наталія Дульнева. У загальних зборах, присвячених кампанії Міжнародної амнестії з відзначення 50-річчя Універсальної деклярації прав людини, взяли участь правозахисники і активісти Міжнародної Амнестії з усієї України, а також гості з Великої Британії, Словаччини, Польщі, працівники представництва ООН в Україні, активісти жіночих та профспілкових рухів. Учасники презентації поставили свої підписи під принципами деклярації у символічній книзі. Ці підписи будуть представлені 10-го грудня 1998 рокуна Генеральній асамблеї ООН. Такі підписи політичних та релігійних лідерів, діячів науки і культури збирається по всьому світі.

ПІДПРИЄМСТВА НЕ РОЗРАХОВУЮТЬСЯ ЗА ҐАЗ

КИЇВ. — Стан розрахунків за ґаз обговорено на нараді, яку провів 6-го травня перший віцепрем'єр Анатолій Голубченко. Зазначалося, що в ряді областей ґаз використовують, не маючи відповідних договорів на його постачання. Керівники самовільно відкривають опльомбовані вентилі і споживають ґаз, не розраховуючись за нього. За таке порушення закону Юрія Зюмана звільнено з посту директора Кременчуцької Теплової Електричної Централі (ТЕЦ). На засіданні ставилося питання про притягнення до кримінальної відповідальности інших керівників підприємств за самовільне включення до ґазових мереж.

МІЖПАРТІЙНИЙ КЛЮБ ЗАХИЩАЄ Е. ҐУРВІЦА

ОДЕСА. — Тут 8-го травня Одеський міжпартійний політичний клюб у своїй заяві висловив рішучий протест проти "антидемократичного рішення Кіровоградського суду" про визнання недійсними виборів міського голови Одеси. У заяві зазначається, що на прибічників Е. Ґурвіца здійснюється тиск, заборонено діяльність міської телевізійної станції. "Якщо вищі судові інстанції не скасують рішення Кіровоградського суду про перевибори міського голови, то антидемократичні сили матимуть реальний шанс перекрутити волевиявлення більшости одеситів. Це буде означати початок повернення тоталітаризму в Україні". Партії-члени Одеського міжпартійного політичного клюбу звертаються до Президента України, генерального прокурора і Верховного Суду з вимогою "захистити конституційні демократичні засади української держави".

"МОЛОДЬ І ДУХ ПЕРЕМІН"

КИЇВ. — "Молодь і дух перемін" — під такою назвою Видавництво"Смолоскип" провело від 2-го до 11-го травня цього року в Ірпіні семінарветворчої молоді України. Після суспільно-політичної частини відбулися конференції на теми: "Молодь і вибори", "Психологія політичного вибору", "Україна: вибір моделю розвитку" тощо. В рамках культурологічної частини обговорено найновішникиж української прози та поезії 90-их років. Відбулася також церемонія нагородження лавреатів Видавництва "Смолоскип", виступи лавреатів. В мистецькій програмі Харківський молодечий театр "Арабески" представив естрадне читання поезій.

"ГОНКА ЗА ЛІДЕРОМ"

КИЇВ. — Радіо "Лідер" оголосило про початок акції "Гонка за лідером". На пресконференції керівник акції і ведучий програми "Новини асфальту" Максим Полій повідомив, що головною нагородою акції є ексклюзивний модель автомобіля фірми "Фольксваґен" "Польо Арлекін", яку переможець гонок отримає в жовтні під чассуперфіналу. Принцип гонок такий: ведучий програми їздить по місті і вибирає місце для фінішу, після чого оголошує про початок гонок і місце фінішу. Будь-хто з водіїв, хто почув про початок акції, зможе взяти в ній участь і отримати нагороду. Акцію проводитиметься щоп'ятниці. У її рамках відбудеться 22 перегони. Як заявив старший інспектор Державної автоінспекції (ДАІ) Києва підполковник Микола Шинкар, задотриманням правил дорожнього руху під час перегонів будуть спостерігати спеціяльно підготовані патрулі. "Відповідальність за порушення правил буде та ж сама, що і для всіх інших водіїв", — повідомив М. Шинкар.

В АМЕРИЦІ

РОСІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Боріс Єльцин, у вівторок, 12-го травня, у своїй 45-хвилинній промові до офіційних чинників міністерства закордонних справ, визначив головні цілі закордонної політики Росії. Серед головних пріоритетів він назвав забезпечення територіяльної цілісности країни, гарантію державної безпеки, демократизацію громадськости, переведення в життя реформ та влиття російської економіки в економіку світу. Б. Єльцин підкреслив, що російські дипломати і політики мають тепер можливість впливати на світові події на добро всього людства, бо у сьогоднішньому світі, на його думку, „немає місця на наказі одної країни, навіть найбільш могутньої". Він також підкреслив важливість співпраці Росії з Америкою та закликав дипломатів переконувати Державну Думу ратифікувати договір про обмеження зброї „Старт-2", котрий він твердить допоможе Росії досягнути „цілковитого" балансу з американським ядерним арсеналом.

У СВІТІ

У ПОНЕДІЛОК, 11-ГО ТРАВНЯ, Ізраїль офіційно визнав американського жида Джонатана Полларда, ув'язненого в ЗСА за шпіонажу в користь Ізраїля, за свого агента — 13 років після того як йому амбасада Ізраїля у Вашінґтоні відмовила притулок. Офіційні чинники Ізраїля сподіються, що такий крок улегшить переговори Ізраїля про вчасніше звільнення Дж. Полларда, колишнього аналітика інформацій Американської морської фльоти, котрого засуджено на доживоття. Речник прем'єр-міністра Беньяміна Нетаняґу відчитав офіційне повідомлення, в якому сказано: „ Держава проголошує, що Дж. Поллард діяв як агент Ізраїля, котрим керували ті, котрі були офіційними чинниками Бюра для наукових спілкувань". Дж. Поллард зловелено у 1985 році після того, як він передав Ізраїлеві інформації про арабські країни, що, він уважав, ЗСА не поминні були призувати від свого союзника — Ізраїля.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Росія не кається

Нема правди на світі. Або за дверима вона стоїть, або на хресті спливає кров'ю. І ми вже цього світу не змінимо. Тому краще дбаймо, як учив наш національний Пророк, про свою правду і силу, і волю — у своїй хаті. Збережімо світло правди в нашій українській душі. За нас цього ніхто не зробить. Оце й буде нашим внеском у спасіння неспасенного світу, цим сповнимо святий обов'язок і перед предками, і перед нащадками, і перед Богом.

Нема правди на світі — це ще й надто м'яко сказано. Бо таки кривда в ньому панує, а щодо нас, українців, — особливо брутальна. Нещодавно у „Комсомольской Правдє" (ч. 77 ц. р.), яка ще зі совєтських часів залишається популярною газетою російської столиці, вміщено репортаж київського кореспондента Ольги Мусафірової. Вона відвідала Канаду і оказійно була присутня на одній з імпрез в українській громаді.І ось що потім пише: „Успішно пройшов вечір, влаштований 'Комітетом справедливости': висловлювали підтримку старому нацистському злочинцеві Іванові Дем'янюкові". Це тепер, після того, як суд Ізраїля, під тиском доказів, змушений був визнати засудженого на смерть українця невинним. Компромітуючі його „документи" зфабрикували російські і жидівські таємні служби. І стало очевидним: не про „жертви нациста Дем'янюка" треба говорити, а про те, що він — жертва широко закроєної змови, метою якої було оживити міт про „генетичний антисемітизм" українського народу. І якби сьогодні Україна справді була українською, то державні чинники мусіли б зажадати від Тель Авіву і Вашінґтону вибачення не лише перед регабілітованим І. Дем'янюком, але й перед усією українською нацією. Проте українська держава мовчить, навіть маючи перед собою таку сильну моральну і правну спонуку, як книга чесного і мужнього жидівського адвоката Йорама Шефтеля, який, всупереч психологічному наставленню мало не всієї ізраїльської спільноти, не зрікся правди, подавши один з найяскравіших у нашому злобному столітті прикладів того, що правда — це найбільший скарб людини і його не можна замінити ніякими матеріяльними благами світу.

Але ж так само важливою мала б бути правда і для держав. Тим часом бачимо, як вони шинкують нею. Згадаймо, як під час недавньої війни на Балканах, коли міжнародне судівництво проголосило імена сербів, винних у злочинах проти людства, Москва негайно кинулася вишукувати військових злочинців і серед хорватів та боснійських мусулман. Може, вийняла тріску з власного ока? Може, зрозуміла, що світ насильством не покращиш? Може, замучило її сумління за десятки мільйонів замордованих без найменшої вини? Росія відмагається: це не вона вчинила, а „сталінський режим". Мовляв, росіяни від нього також постраждали. Ні, всі режими, в тому числі і сталінський, в Росії — то безпосердній наслідок варварської російської ментальности. Подумаймо над свіжим фактом: сьогоднішня „нова", „демократична" Росія регабілітує Абакумова, сталінського міністра держбезпеки у 1946-51-их роках — у тих роках, коли Москва домордовувала рештки свідомого українства. Абакумов нічим не був кращий від Єжова, Ягоди, Берії.Чи не має російське кривосуддя наміру регабілітувати і їх?

Цей лицемірний „гуманізм" повинен обурити не лише нас, українців, але усіх людей доброї волі в цілому світі, в тому числі й росіян. Росіян навіть — у першу чергу, бо велике нове горе чекає їх у державі, яка не покаялася за пролиті нею ріки невинної крови.

В Росії це вже починають розуміти. Читаємо в московській газеті „Ізвєстія": „Винайдена Сталіном система, не викорчувана з коренем, не засуджена від імені народу, проросла метастазами в наше суспільство. І коли сьогодні бачиш на зборах і демонстраціях льозунг 'Хай живе совєтська влада!', а в авреолі червоних знамен пливуть збережені „до кращих часів" портрети 'вождя всіх народів', коли чуєш ностальгійні сподівання на 'сильну руку' — це свідчить, що суспільство не вилікувалося від своєї хвороби..."

Автор робить справедливий висновок, що політична банда значно небезпечніша для суспільства, ніж банда кримінальна. Кримінальна банда чи мафія невтралізує і знищує лише своїх конкурентів, тим часом політична знищує саме найкращі в інтелектуальному і духовному сенсі сили суспільства.

Нездатність Росії до щирого каяття — оце й мало б бути головним контрарґументом, чому незалежна Україна не повинна укладати з нею ніяких угод про „дружбу і стратегічне партнерство". А якщо таки укладає, то це значить, що ті самі метастази страшної хвороби проросли і в українське суспільство.

Петро Грицак

УКРАЇНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Італія сьогодні, як член „Великої сімки" та НАТО, продовжує грати важливу політичну ролю в Европі. Декілька днів тому приїздив до Вашінґтону прем'єр-міністер Італії, щоб дискутувати проблеми нової европейської валюти, „евро", яка може колись на міжнародному ринку конкурувати із доляром.

У зв'язку з цим варто придивитися, як дотепер розвивалися взаємини між Італією й Україною. Знаємо, що вже від найдавніших часів існували між ними культурно-освітні зв'язки. Італія у XIV–XV ст. була чи не найбільш культурно розвиненою країною в Европі, адже саме в Італії почався Ренесанс, доба Відродження. На наші землі приїздили звідти архітекти й мистці, що будували церкви та замки, а згодом звичайні ремісники (головно мулярі) й робітники. Автор пригадує собі ще очевидців, які бачили дивне, на їхню думку, заховання італійців-робітників при будові залізниці Самбір — Сянки, перед Першою світовою війною: вони із смаком їли жаби, печені на вільному вогні!

Завзята боротьба італійців за з'єднання Італії у XIX столітті, описана багатьома талановитими авторами, додавала духу українцям у боротьбі за свої політичні права в Галичині, а твори Е. де Амічіса („Серце"), та К. Кольодія („Пригоди Пінокіо") захоплювали молодь і шкільних дітей. Як розвинулася модерна залізнична комунікація, можливими стали частіші подорожі до Італії, паломників та духовних осіб до Риму, студентів (головно теології і співу) на студії, а хворих, спеціяльно „на сухоти", на виздоровлення. Свого часу була це найпевніша курація на ту страшну недугу: поїхати до соняшної Італії, подихати свіжим морським повітрям, відпочити та, може, навіть і виздоровіти! До певної міри, кращий відпочинок в Італії нагадує сьогоднішні поїздки до Канкуну, до Багамів, чи на Фльориду: відпочити та розпружитися, в умовах гарного клімату та теплого моря.

З Галичини також нерідко від'їжджали діти і юнаки „на вишкіл до Риму", щоб студіювати теологію для українських греко-католицьких церков. Автор собі пригадує такий від'їзд однокласника із школи М. Шашкевича в Перемишлі, у 1934 чи 35 році, Мирослава Марусина. То, мабуть, той самий М. Марусин, що є тепер у Римі архиєпископом, секретарем Східньої Конґреґації. Другим таким був, на рік старший, учень української державної гімназії в Перемишлі, який від'їхав до Риму в 1937 році, і є тепер єпископом в Арґентині, А. Сапеляк.

Проблемою, досить гострою, для українських студентів в Італії була справа прохарчування, про що студіююча молодь не раз згадувала. Вона попросту не могла призвичаїтися до характеристичних італійських страв, базованих на оливі та на макаронах. Тому при українській семінарії у Римі треба було заснувати окрему їдальню для наших студентів, де подавали оригінальні „галицькі" страви, до яких вони були звиклі. Можна припускати, що про це все Папа був добре поінформований.

Існує також опінія, що Папа, на ініціятиву єпископа І. Бучка, сильно причинився до децизії Англії не видати большевикам 12,000 полонених, членів тоді перебуваючої в Ріміні української Дивізії. Хоч із погляду міжнародних законів це цілком ясно не було вказаним, повоєнна гістерія на користь большевизму, що тоді запанувала в Европі, могла легко переважити англійську опінію, щоб видати Дивізію „для покарання". Так, зрештою, англійці і зробили із військовими відділами словінців і хорватів, видавши їх Тітові, а козаків, як відомо, большевикам. Їхні державні органи і контррозвідка були тоді переповнені большевицькими шпигунами, як знаємо сьогодні. Зі страху перед Москвою, видали тоді большевикам людей навіть шведи — інтернованих латишів, що колись служили в німецькій армії та яким вдалося якось втікати до Швеції. Десь років 30 тому, одначе, наставлення Ватикану, як виглядає, ледве не докорінно змінилося у відношенні до українських греко-католиків — відколи запанувало нове наставлення до східніх церков, так звана „остполітік", бо була, мабуть, заініційована німецькими церковними достойниками. Тепер про українські

(Закінчення на стор. 3)

Микола Мушинка,
Пряшів

Продовжують русифікувати українські прізвища

Наприкінці 1997 року вийшов друком 470-сторінковий словник під назвою „Хто є Хто в Україні 1997". Це — перша групова публікація такого характеру, яка містить близько 2,500 коротких біографічних довідок про визначних українських політиків, вчених, військовиків, письменників, економістів, мистців, артистів та інших громадських діячів, тобто охоплює всю сучасну еліту України. Коротші варіянти цих довідок тут же подано російською та англійською мовами, а список пересоналій — теж німецькою.

Важко переоцінити значення такого енциклопедичного довідника, особливо в наш час, коли Україна, самостійна й суверенна держава, пробиває собі дорогу на міжнародну арену. Відомості про кожну особу зібрано анкетним способом на початку 1997 року, отже, вони є свіжі й актуальні. Щодо змісту біографічний довідник „Хто є Хто в Україні 1997" слід оцінити дуже позитивно. На жаль, цього не можна сказати про його мовний бік, конкретно — про правопис. З книжки аж кишить зневага до української мови й низьке плазування перед російською мовою. Я покажу це на трьох прикладах:

1. Хоч в українському правописі вже декілька років знов узаконено літеру „ґ", редакція довідника її і надалі послідовно іґнорує. В книжці немає ні одної довідкової статті на літеру „ґ". Та й в інших текстах з нею не зустрінемося. Її скрізь (навіть у словах чужомовного походження) замінено літерою „г". Отже, маємо Гайдаш, Геєць, Геник, Георгіаді, Гінзбург, Галембієвська, Горбатов, Готфрід, Грень, Гудзінський, Гуґцайт, Гюлліні тощо.

2. В англійському та німецькому варіянті всі прізвища на літеру „г" (а є їх 155) подано в російській транслітерації (через "g"): Gamkalo, Ganina, Gavrylenko, Gavryljuk, Getjman, Gluntschuk, Goloborodjko, Golovenko, Golovko, Golubec, Goncharenko, Gorynj, Gubarenko тощо. Літеру "h" на початку слова виключено з англійського та німецького алфавітів. Чому і на якій підставі?

3. Всі україномовні прізвища типу Білий, Білецький, Білинський, Білиця, Білодід, Білозір, Білоножко, Білостінний, Білоус — в російському варіянті подано по-російськи: Белый, Белецкий, Белинский, Белица, Белодед, Белозир, Белоножка, Белостенный, Белоус тощо.

Редакція русифікацію типових українських прізвищ в усіх трьох пунктах обґрунтовує так: „Ми вважаємо, що змінювати сьогодні усталені роками прізвища відомих людей (тобто, писати їх по-українськи — М. М.) некоректно і неприпустимо, особливо без згоди власників прізвищ" (с. 5). Цікаво було б довідатись, чи упорядники питали згоди „власників" на русифікацію їхніх прізвищ? Таж майже всі „власники прізвищ" — українці, що з діда-прадіда живуть в Україні. Більшість з них ніколи не вважала себе росіянами! Хто дав редакторам, упорядникам та перекладачам право русифікувати їхні прізвища, тим більше в офіційному довідникові, який цілий світ мав би вважати нормою, бо де, як не в біографічному словнику, виданому Академією Наук України, чужинець має віднайти правильне написання того чи іншого прізвища чужою мовою?

Не дивуймося, що на Заході ще й на восьмому році існування України як окремої держави існує страшенний хаос у писанні українських власних назв, включно прізвищ. Західній читач по сей день не відчуває різниці між українською і російською мовами, а Українська Академія Наук в Києві, замість того, щоб на конкретних прикладах вказати йому на цю різницю, намагається переконати його, що між українською і російською мовою різниці немає. Мовляв, це — одне і те саме. Але ж це — явна фальсифікація дійсности! Як можна твердити, що в українській мові немає прізвищ на літеру "h" і що всі прізвища на букву „г" висловлюються через "g"? А в рецензованому довіднику це безглузне твердження наводиться як доконаний факт.

Редакція обіцяє щороку перевидавати біографічний словник. Будемо сподіватися, що в найближчому випуску буде вже й „ґ" в прізвищах українською мовою, "h" — в чужих мовах, а Білодід залишиться Білодідом, і не стане Белодедом.

І ще одне зауваження. В усіх державах такі довідники виходять масовими тиражами. В Україні його видано всього-навсього у 5,000 примірниках (1-ий наклад 2,000 прим.). Цілком природно, що кожен, кого ім'я знаходиться в довіднику, захоче придбати його, отже, половина тиражу піде їм. Друга половина мала б бути в бібліотеках, редакціях, дипломатичних та інших установах. А що залишиться для „масового читача"? Чи не є люксусом для держави видавати отаку цінну працю таким низьким тиражем? Нагадаймо, що „Український радянський енциклопедичний словник" в часі найбільшого тоталітаризму вийшов 60-тисячним, а перше видання „Української радянської енциклопедії" — 80-тисячним тиражем.

Квіти для Петлюри

(Переклад інтерв'ю Марціна Меллєра з Єжи Ґедройцем, редактором „Культури" в Парижі, за часописом „Політика" ч. 4 з 24-го січня 1998, друковане у „Нашому Слові", у Варшаві, з 8-го лютого 1998 року).

М. М. — У виборах до парляменту України 29-го березня ц.р. передбачені переможцями проросійські комуністи.

Є. Ґ. — Мені здається, якщо у цих виборах виграють комуністи, то це буде катастрофа, яка грозить ситуацією, подібною до Білорусі. Генрі Кіссінджер мав повну рацію, що незалежність України є абсолютною основою стабільности в реґіоні. Для нас (Польщі) незалежність України має ще більш засадниче значення.

М. М. — Що означала б для Польщі така „білорусизація України?

Є. Ґ. — Величезну російську небезпеку для Польщі. Якщо б наступили якісь драстичні натиски зі сторони Росії, то не обманюймо себе, і не сподіймося із Заходу більшої допомоги, крім гарних слів і гуманітарної допомоги.

М. М. — Що ж ми повинні робити?

Є. Ґ. — Те, що на білоруському відтинку: уникати видів вмішування у внутрішні справи, але дискретно підтримувати визвольні змагання.

М. М. — Що Польща може зробити для України? Адже нас не вистачить на широко закроєну економічну акцію?

Є. Ґ. — Україна мусить створити форми своєї державности, посилити національну свідомість, створити політичну еліту, перебороти величезні економічні і соціяльні труднощі, боротися з постійними зазіханнями Росії, яка без України не спроможна відбудувати свою імперію. А передусім Україна мусить віднайти свою ідентичність. Допомога Польщі може бути дуже великою при відновленні державної традиції, якої Україна була позбавлена від часів Хмельницького. І тут треба нагадати історичну ролю Симона Петлюри, який у боротьбі за незалежність довів до польсько-українського порозуміння і був замордований 25-го травня 1926 року в Парижі руками аґентів НКВД. СССР зробив все можливе, щоби затерти пам'ять про нього в Україні. Досі нема там хочби скромного пам'ятника. Віддавна змагаюся, щоб було створено телевізійний фільм про Петлюру у співпраці з українцями. Це хотів здійснити Міросла Хоєцкі, але польська телевізія вважала цю справу неактуальною. Однак на екранізацію „Оґнєм і мєчем" гроші, і то поважні, знайшлися. Від років „Культура" складає квіти в річницю смерти Петлюри на його могилі в Монпарнасі в Парижі. Я дуже хотів би діждатися тієї хвилини, коли це зробить амбасада Польщі в імені президента і уряду.

М. М. — Чи українці і поляки не сприйняли б такі дії з резервою?

Є. Ґ. Говорю тільки про привернення пам'яті і це не має нічого спільного із накиненням. Проблема придушеної національної свідомости типова для колишніх республік в СССР. В Україні національна свідомість щойно пробуджується і ще непевна. Русифікація деяких теренів величезна, але свідомість вже осягнула такий ступінь, з якого немає вороття. Багато українців хоч і говорять по-російськи, але є українськими патріотами, і тому інкорпорація України Росією може бути для Росії не успіхом, а катастрофою. Могла б витворитися ситуація подібна до Чечні.

М. М. — Привернення пам'яті — це виклик на роки.

Є. Ґ. — Польща може зробити дуже багато для зближення України до Европи, на господарському і мілітарному відтинках (у співпраці з НАТО). Можемо поділитися нашим досвідом у ділянці господарських реформ вже починається здійснення проєкту польсько-української бриґади. В Києві треба створити польський інститут, який був би одночасно станицею Польської Академії Наук для співпраці з українськими культурними і науковими установами. Треба створити катедри польської культури в Києві і Харкові. Це трудна справа через наші скромні фінансові засоби, але можемо відіграти ролю посередників, тим більше, що Україна дуже опанована російською економікою. Наприклад, сьогодні у західньому світі зауважуємо величезний розвиток туризму і спорту. Проводяться великі інвестиції і пошукування нових атракційних теренів.

М. М. — Президента Кучму, який нині боронить незалежність України, раніше боялися як людини Росії. Може, комуністи після перемоги змінять фронт?

Є. Ґ. — Це правда, це явище дуже типове і тут клясичним прикладом може бути Бразавсказ в Литві. Перспективи перемоги комуністів в Україні розглядаю дуже чорно і песимістично, але не безнадійно. Останні події, якщо ходить про Польщу, були дуже ефективні. Треба пам'ятати, що ідеалом буде існування незалежних і демократичних держав у тій частині Европи і якісь спроби федерації чи зближення будуть сприйматися з найбільшим недовір'ям тих країн. Щонебудь робиться на польсько-литовському чи польсько-українському відтинках, завжди існує тінь страху перед польським імперіялізмом. Усі яґайлонські ідеї саме так там є трактовані і інтерпретовані, як польський імперіялізм. Отож треба дуже уважати.

Забагато ми обмежувалися до ефектовних, загальних деклярацій, а в практиці небагато зроблено. Бракувало конкретних дій. Ще досі не відкрито польського інституту в Києві. Замало уваги присвячено унеможливленню антиукраїнських акцій в польському суспільстві, як це ми бачимо у справі організування українського фестивалю в Перемишлі. Не видано досі навіть популярної історії України чи про польсько-українські відносини для шкільного вжитку. Польська суспільність має нечувано викривлений образ про Україну і наші спільні відносини.

Подав д-р Роман Барановський

Юлія Войчишин

Р. Шпек з делеґацією в Канаді

II

— Чи, на вашу думку, добре розвиваються торговельні взаємини між Канадою та Україною?

— Торгівля зростає тоді, коли вона зростає двосторонньо. А в Україні через високу енерґомісткість економіки, тобто через її високу затратність, особливо в таких галузах, як вугільна промисловість, енерґетика, панує традиційно низька ефективність. Тому ми до недавнього часу мали від'ємне сальдо торговельного балянсу. А для того, щоб можна купувати більше товарів, щоб це не мало неґативного впливу на бюджет і стан грошевої одиниці, потрібно більше продавати. Україна на сьогоднішній день ще не має розвинутої інфраструктури поза межами нашої держави. Не тільки Уряд чи державні структури, але й підприємницькі фірми та приватні компанії ще не мають розвинутої інфраструктури для постійного розвитку експорту українських товарів, що дало б змогу залучати більше якісних і дешевних товарів для споживання та для інвестиційних цілей. Для нас надзвичайно важливо розробити заходи, які дали б можливість стимулювати експорт українських товарів, а також створити такі можливості, коли б товари, які імпортуються в Україну, могли продаватися на більш вигідних умовах.

На сьогоднішній день в Україні здійснюється проєкт, разом з Світовим банком, з метою підтримки експорту товарів українських державних і приватних підприємств. Також ми маємо дещо інші заходи, такі як проєкт зі Світовим банком щодо передекспортних ґарантій, що дасть нам можливість на умовах кредитів одержувати певні товари, в першу чергу для потреб сільського господарства, для переробних галузей. Все система угод, які існують між державами для стимулювання експорту в країнах, дозволить нам врешті приєднатися до міжнародної організації торгівлі. Це дасть нам можливість торгувати на взаємно вигідних умовах.

Р. Шпек (зліва) і В. Фуркало з дружиною вітають гостей при вході до амбасади.

На сьогоднішній день багато країн, які в певній мірі захищають свої ринки проти товарів українського походження, починають процеси антидампінґового рослідування чи переслідування. Це теж має неґативний вплив на розвиток українського експорту. А отже й на імпорт. Я думаю, що в тому числі ця ринкова угода, яка підписана з Канадською корпорацією щодо розвитку експорту, буде також сприяти розвиткові торгівлі між нашими державами. Але нам в першу чергу треба думати, як збільшити продаж своїх товарів. Це дасть можливість купувати високоякісні товари за межами України.

(Закінчення на стор. 3)

КОНФЕРЕНЦІЯ МИРЯН УКЦЕРКВИ

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІЯРХАЛЬНЕ СВІТОВЕ ОБ'ЄДНАННЯ
УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІЯРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО В ЗСА

влаштовує

ПІДГОТОВЧУ КОНФЕРЕНЦІЮ МИРЯН

для участи представників мирян на другій сесії

ПАТРІЯРШОГО СОБОРУ у Львові

темою якої буде:

РОЛЯ МИРЯН В УКЦЕРКВІ

Одноденна конференція відбудеться
в суботу, 30-го травня 1998 р.
в готелі RAMADA INN
Route 10, East Hanover, New Jersey, 07936
tel.: (973) 386-5622

з наступним порядком:

9:00	год. рано	реєстрація учасників (реєстраційне: 20 дол., що включає обід);
10:00	год	відкриття і перша сесія;
12:00 — 1:00	обід	
1:00 — 5:30		друга і третя сесії;
6:30	год.	вечеря для зголошених делегатів і гостей.

Передбачені доповіді:

МИХАЙЛО КОСІВ і МИРОСЛАВ МАРИНОВИЧ — з України
о. ІВАН КРОТЕЦЬ, ЛЕСЯ ЩУР, ЛЕОНІД РУДНИЦЬКИЙ, АНДРІЙ СОРОКОВСЬКИЙ, МИКОЛА ГАЛІВ і ВАСИЛЬ КОЛОДЧИН — з діяспори

З'їзд УПСО для уповноважених делеґатів Крайових Патріярхальних і Мирянських Товариств

відбудеться

в неділю 31-го травня в цьому ж самому готелі
з окремим порядком нарад.

Зголошення і замовлення на нічліг
(кімната на одну і дві особи: 60 дол за одну ніч). Просимо надсилати до:
Василя Никифорука тел.: (718) 424-0754

Запрошується мирян і духовенство до численної участи.

ПЕРЕЖИВАННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ

За благословенням та під патронатом
Владики Михаїла Вівчаря, ЧНІ

відбудеться

16-денна (від 16 вересня 1998 р.)

ВЕЛИЧАВА ДІЄЦЕЗАЛЬНА ПРОЩА ДО СВЯТОЇ ЗЕМЛІ І В УКРАЇНУ

яку провадитиме кол. місіонер в Назареті, а тепер в Україні

Монс. ЯРОСЛАВ СВИЩУК

Ціна прощі 2,898 дол. включає:

- подорож літаком,
- всі готелі і
- харч два рази на день.

Подорож включає такі міста в Святій Землі і в Україні:

** Тель Авів, *Єрусалим, *Вифлеєм, *Назарет, *Цезарія, *Тиверяда, *Капернаум, *Гайфа, *Київ, *Канів, *Львів, *Тернопіль, *Івано-Франківськ, *Яремче, *Ворохта-Карпати, *Коломия.*

Депозит 300 дол. повинен бути зложений
не пізніше як 60 днів до відлету.

Зголошення просимо спрямовувати
на адресу катедри св. о. Миколая до:

Msgr. Jaroslaw Swyschuk,
2238 W. Rice St., Chicago ,IL 60622

Tel.: (773) 276-4537

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ ЗСА „САМОПОМІЧ"

повідомляє

всі Відділи та їх членів що цього року припадає

50-ліття ЗАСНУВАННЯ Т-ва САМОПОМІЧ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

10-го жовтня 1998 р. о год. 10-ій рано
в Українському Народному Домі
при 140-142 2-га Авеню
в Ню Йорку.

Плянується

БЕНКЕТ

та видання

ПРОПАМ'ЯТНОЇ КНИГИ

Ювілейний Комітет просить переслати історію свого Відділу та світлину Управи і як також придбати оголошення до пропам'ятної книги. Кошт сторінки 100 дол., а півсторінки 50 дол. Якщо Відділ придбає 4 платні оголошення історію їхнього Відділу буде поміщено безплатно.

Листи/матеріяли прошу висилати до:
50 Year Jubilee Committee, c/o Mrs. Stefania Kosovych
125 E. 4th Street Apt. 12 New York, NY 10003

По інформації телефонувати до
Михайла Савицького:
(212) 473-7310 ext. 123

Українсько-...

(Закінчення зі стор. 2)

релігійні справи навіть найважливіші дискусії часто ведуться із представниками Московського Патріярхату, без навіть формальної репрезентації українців.

У політичній площині симпатії Італії були радше не по стороні українців, під час наших визвольних змагань. Так, під час польсько-української війни у 1918–19-их роках італійці перетримали в полоні близько 100,000 українських вояків із Галичини, замість їх відпустити якнайскоріше додому. Це тоді, як полонені поляки були заохочувані вступати до армії ген. Галлєра, яка пізніше інтервеніювала проти українців в Галичині, у найбільш критичний час. Велике число українських полонених (забраних італійцями в останніх днях війни) можна пояснити тим, що австрійський генеральний штаб чомусь уважав їх за найбільш надійних вояків і залюбки висилав їх якраз на італійський фронт. Тими фактами була, до певної міри, перерішена польсько-українська війна. Також Рада Амбасадорів, яка, із руки Ліґи Націй, 14-го березня 1923 року признала Польщі суверенні права на Східню Галичину (де Польща мала право тільки на окупацію на 25 літ), зробила це якраз на внесок амбасадора, що репрезентував Італію.

Тому в поверсальській Польщі панувала назагал добра опінія про Італію, що мала тоді також одну із найсильніших армій в Европі, — як про взірцеву країну, де панує порядок і добробут. Були думки, що це Мусолліні зробив модерну націю із народу, який любив ще цілком недавно цілими днями байдикувати на пляжах, їв головно мушлі та слимаки, виспівуючи „о солє міо". І в таких умовах Мусолліні перевиховав італійців, зробив із них (так тоді дехто думав) „світову потугу". Це дуже імпонувало тоді полякам, які завівши в себе досить авторитарну владу, проголосили себе дуже оптимістично „моцарством", тобто великою потугою, і якраз 60 років тому розпочали цілком незалежну, крайньо аґресивну закордонну політику, домагаючись „колоній" та голосу у всіх важливих міжнародних справах, як, наприклад, поділ Чехо-Словаччини.

При кінці слід згадати, що Італія, мимо всього, була таки останньою країною, де могли проживати українські політичні активісти в міжвоєнному часі, тоді, як, наприклад, Швайцарія їх безцеремонно видворювала, через безнастанні скарги поляків і большевиків на них як „терористів". А наші туристи, які тепер мають нагоду поїхати до Італії, кажуть, що італійці не раз згадують цілком позитивно деякі реформи в Італії, переведені Мусолінієм, як підставу до повоєнного добробуту й теперішнього економічного розвитку.

Р. Шпек з делеґацією...

(Закінчення зі стор. 2)

— Чи Канада досить допомагає фінансово Україні?

— Знаєте, ще такий не народився, який би сказав, що ми не хочемо більше. Але тут стоїть питання — а скільки фондів ми готові ефективно використати? Тому що це не є спадщина чи подарунок. Кредити, які надаються, треба буде віддавати, і тому ми повинні з цими грошима ефективно працювати. Я думаю, що прискорення економічних реформ в Україні буде тим фактором, який поглибить і розвиток фінансових взаємин між нашими державами. Хочу відзначити Канаду в числі перших держав, які з Україною працюють на більш вигідних умовах, ніж інші держави.

— Ви підписали протокол про фінансове співробітництво між Кабінетом Міністрів України та Корпорацією розвитку експорту Канади. Що це конкретно дає Україні й Канаді?

— Канаді це дає можливість збільшити експорт своїх товарів з Канади в Україну. А українським підприємцям — дістати високоякісні товари і технологію, яку можна використати в сільському господарстві, енерґетиці і в будь-яких галузях, бо дає можливість платити не відразу готівкою за ці товари, але прогятом п'яти чи десяти років. Це також створює кращі ринкові умови для розвитку торгівлі та інвестицій між нашими державами.

— Західні країни погодилися допомагати Україні в закритті Чорнобиля і в пошуках здобуття альтернативної енерґії. Чи Канада щось робить у тому напрямку?

— Канада активніша, ніж інші країни Великої сімки, позиція канадського уряду більш конструктивна, більш зважена, і ми розраховуємо, що вона такою буде і надалі. Ми вдячні і урядові Канади, і канадському народові за те, що вони не є байдужі до такої тяжкої проблеми, як ліквідація наслідків чорнобильської катастрофи.

— 29-го березня відбулися вибори до Верховної Ради України. Які ваші враження?

— Перший позитив — це те, що вибори відбулися. Те, що велика кількість людей взяла участь у виборах. Це надзвичайно важливе, тому що Україна хоче й надалі розвиватись демократичним шляхом. Те, що до парляменту прийшли представники незалежних засобів масової інформації, що прийшло близько дев'ятдесят осіб підприємців, фармерів, фінансистів — це позитивне. Я певен, що ці люди будуть допомагати прискорювати політику економічних реформ. Неґатив, в першу чергу, полягає в розпорошенні центристських та правих сил, що не дало можливости їм посісти достатню кількість місць в парляменті і достойно представити партії, які мають державнотворче спрямування і які стоять за сильну незалежну соборну Україну. Отже, і праві, і центристи за рахунок такого розпорошення у значній мірі поступилися місцями в парляменті лівим. Я сподіваюся, що це буде доброю наукою для майбутнього.

КИТАЙСЬКЕ УГРУПУВАННЯ ПІДТРИМКИ релігійної свободи повідомило, що китайський уряд напередодні приїзду президента Билла Клінтона звільнив з концентраційного табору 78-річного римо-католицького Єпископа Зенґ Жінґму. Єпископ Зенґ належить до китайської підпільної Римо-Католицької Церкви вірної Ватиканові, а не до офіційно дозволеної урядом церкви. Його заслали до концентраційного табору за те, що він відправляв заборонені Богослужби. Тепер Єпископ Зенґ Жінґму перебуває під домашнім арештом.

НАША АДРЕСА:
272 Old Short Hills Road
Short Hills, NJ 07078
Тел. 973-376-5140
Факс: 973-376-4988

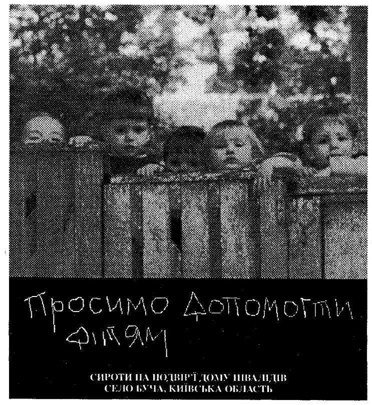
Ваш внесок допоможе дітям!
(прошу зазначити суму)

☐ $1,000 ☐ $100
☐ $500 ☐ $25
☐ $250 ☐ інше

Прізвище ____________
Адреса ____________
____
Телефон ____________

Дякуємо за Ваш безподатковий внесок. Будь-ласка оформлюйте Ваш чек на ім'я CCRF. Ми щиро вдячні Вам за допомогу.

ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ

У ПОНЕДІЛОК, 11-ГО ТРАВНЯ, генаральний прокуратор Дженет Ріно, звернулася з проханням до Спеціяльного федерального суду призначити незалежного адвоката для слідства оскаржень секретаря Департаменту праці Алексіс Герман у хабарництві та незаконному приниманні грошей на виборчу кампанію, коли вона працювала асистентом Президента у Білому Домі. Офіційні чинники Департаменту юстиції твердять, що це рішення не віддзеркалює будь-яких доказів проти А. Герман. Однак статут вимагає від генерального прокуратора звернутися про призначення незалежного прокуратора, коли отримані інформації не є ясними. Це рішення все ж таки знову приверне увагу до етичних проблем Уряду президента Билла Клінтона в пору коли проводяться слідства незалежного прокуратора пов'язані з Вайтвотером, фінансуванням виборів і інших справ. Це вже сьоме з чери звернення генерального прокуратора Дженет Ріно до спеціяльного суду про назначення незалежного прокуратора для слідств, пов'язаних з офіційними чинниками Уряду президента Б. Клінтона, а А. Герман є п'ятим членом Кабінету Президента, що знаходиться під слідством незалежного прокуратора.

Світличка при 100-му Відділі СУА в Картереті

При 100-му Відділі Союзу Українок Америки в Картереті, Н. Дж., існує світличка, де діти вчаться і забавляють українську громаду під час їхніх програм.

Світличка була заснована в 1991 році, а учительками від самого початку її існування є Оля Кузишин і її заступниця Галя Каськів.

В дні 29-го вересня 1997 року почався сьомий рік навчання у світличці й вписано 21 дітей у віці від двох до 11 років. На 21 учасників, шість володіє українською мовою, п'ять розуміє, однак не говорять, а 10 говорить лише англійською мовою.

Виховання молодого покоління стоїть завжди в центрі уваги СУА, що в міру своїх сил намагається спинити процес асиміляції.

Святочна програма дітей у Картереті, Н. Дж.

Я, як виховна референтка при Окружній Управі СУА в Ню Джерзі, відвідала світличку 2-го червня 1997 року з нагоди закінчення шкільного року 1996–97.

Присутніх дітей було 16, а вік — від трьох до 11 років. Старші давно закінчили дошкілля у світличці, вони краще володіють українською мовою і радо помагають учителькам у зайняттях.

Імпреза на закінчення шкільного року була гарно підготовлена. Діти забавлялися, співали українські пісні і популяризувалися українською азбукою і новими словами, які вивчили під час шкільного року. На закінчення імпрези учительки вручили свідоцтва і кожна дитина одержала власну світлину.

Союзянки Оля Кузишин і Галя Каськів розуміють існуючу ситуацію і посвячують багато часу на підготову програм плеканих українських традицій і культури.

В неділю, 5-го квітня ц. р. членки 100-го Відділу СУА в Картереті підготовили цікаву програму з нагоди Великодніх свят.

Цю програму діти, гості і союзянки розпочали смачним сніданком, а опісля діти, учасники світлички, популяризувалися гарно підібраною традиційною програмою під проводом О. Кузишин.

Щоб здобути фонди на дальше успішне провадження світлички, Г. Каськів підготовила льотерію, а інші жінки напекли святочного печива, яке розпродано.

Присутні, захоплені дитячою програмою, з усміхом розходились домів.

Тетяна Рішко

Українських дітей — до українських літніх таборів!

В ДРУГУ СУМНУ, БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у Господню вічність 25-го травня 1996 р.
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ й ПРАДІДУСЯ

св. п.
о. крилошанина
ВАСИЛЯ
СТЕБЕЛЬСЬКОГО

заупокійні
БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ
будуть відправлені
у Соборі св. Юра у Львові
і в церквах:

Рождества Пречистої Діви Марії, Редінґ, Па.;
св. Михаїла, Чері Гилл, Н. Дж.;
Благовіщення, ПДМ, Мелровз Парк, Па.;
Пречистої Діви Марії у Люрді, Франція;
оо Василіян, Вестон, Канада;
св. Івана, Онтаріо, Канада;
і у каплицях: Венис, Фльорида, Парана (Бразилія).

Про молитви за спокій душі покійного просять
дружина АРКАДІЯ і родина.

Ділимося сумною вісткою, що 6-го травня 1998 р. відійшов у вічність в Україні на 93-му трудолюбивому році життя наш найдорожчий БАТЬКО, БРАТ і ДІДУСЬ

бл. п.
АЛЕКСАНДЕР
КОЛЯНКОВСЬКИЙ

ПОХОРОННІ відправи відбулися в українській католицькій церкві в Івано-Франківському.

Залишені у глибокому смутку:

доньки	— д-р ХРИСТИНА КОЗАК зі синами ОРЕСТОМ і РОМАНОМ з родинами проф. ЛАРИСА ФАБРИКА з родиною
син	— інж. МИРОН з родиною
сестра	— МАРІЯ ҐЕРУС-МАРТЮК
сестрінок	— інж. ІГОР АЛЕКСАНДЕР ҐЕРУС
братанок	— інж. ЕВГЕН КОЛЯНКОВСЬКИЙ з родиною.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 29-го квітня на 48-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА і НЕВІСТКА

бл. п.
ОЛЯ ЦИБРІВСЬКА
ур. МАТЛА

ПОХОРОН відбувся 2-го травня 1998 р. з української католицької церкви св. Миколая у Філядельфії, Па.
ПОХОВАННЯ на цвинтарі св. Марії

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ 8-го червня
відбудуться поминальні Богослуження в церквах

Благовіщення Пресвятої Богородиці у Мелроз Парк;
свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, Ілл.

У глибокому смутку:

муж	— РОМАН
доня	— МАРУСЯ
сини	— АДРІЯН і
	— ОЛЕГ
брати	— ЗЕНОВІЙ з родиною
	— ВОЛОДИМИР з родиною
теща	— МИРОСЛАВА ЦИБРІВСЬКА

ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

„Найбільше щастя — це вміти знайти своютю власну стежку в театрі життя"

Усі присутні на 10-річчі Театру ім. Леся Курбаса, яке цей театр рішив відзначити саме в Ню Йорку окремим вечором в Українському Інституті Америки, відчули, що це ствердження, кинуте Ларисою Онишкевич, відомою із своєї науково-літературної праці в ділянці театру, адекватно відповідає саме членам цієї вийняткової групи і вони справді вміють цією стежкою іти, не збившись досі з неї.

Актори театру у виконанні веселих монологів (зліва): Ю. Мисак, О. Цьона, А. Водичев, О. Драч.

Святкування свого 10-ліття 28-го березня члени театру вибрали на закінчення свого третього вже з черги турне в ЗСА, яке либонь було найбільше успішним та принесло їм багато вдоволення. Але і цей маленький „ювілей" вони не залишили тільки святом для себе, а вибрали для нього відзначення молодого, як вони, поета і, як вони, жителя Львова Богдана-Ігоря Антонича, рецитуючи його поезії при супроводі фортепіянової музики Й. С. Баха у вмілому виконанні Наталки Половинки.

Цілий ансамбль дякує публіці. Справа — керівник В. Кучинський.
(Світлила М. Боровик).

Вечір-ювілей, здається, залишиться незабутнім для всіх, що його пережили. Його святкова форма, письмове привітання Л. Залеської-Онишкевич, відчитане Надією Світличною, і теплі слова постійної опікунки „курбасівців" на терені ЗСА О. Кузьмович викликали відразу настрій, відповідальний для святкування, а завершило його з глибоким розумінням і відчуттям передання поезії Б.-І. Антонича, в якому брали участь усі члени театральної групи з режисером та керівником Володимиром Кучинським включно.

Поезії переплітано відповідними лемківськими піснями, хоча Б. -І. Антонич своє дуже коротке життя перебував у Львові, але народжений на Лемківщині, постійно у своїй творчості повертався до цієї вужчої батьківщини. Ледве чи часто можна почути таке передання думок і настрою поета і ледве чи краще можна було підібрати вірші разом з музикою для цього вийняткового вечора. Не диво, що можна було в неодного з глядачів зауважити сльози зворушення, а у привітній залі Українського Інституту Америки, заповненій столиками з учасниками, немов розсівся святочний, а рівночасно так дуже рідний настрій.

Цю близькість переживань „курбасівців" з публікою у їхнє 10-річчя можна було добре відчути також у другій частині вечора, яку члени театру заповнили веселими піснями та скечами про самих себе, що їх вони склали десь, певно, між одною а другою виставою, або мандруючи з міста до міста по Північній Америці. Тут вони не шкодували гумору та відповідних характеристик поодиноких товаришів акторської праці, а відповідно складені слова до загально відомих пісень додавали ще гумору та рівночасно й сантименту. Бо ж мелодії тих пісень, добре відомі з львівського репертуару, відразу пригадували різні призабуті моменти, хоча слова до них відповідали святові, на яке вони були складені.

„Ще раз спалахують
софіти,
Виходиш ти на кін ще раз,
Щоб знову зал заполонити,
Відчути справжній,
відчути гри екстаз.

Прийде ще час і ми
злітатимем ще вище,
Прийде ще час, коли
крильми торкнемось
мрій,
Скажем собі: 'Ми зовсім-
зовсім молоді ще!
І не зів'яне нам сад,
нетанучий сад надій'"...

Чи ж можна було не усміхнутися, слухаючи тих слів на давну так добре знану мелодію?

У такому гарному настрої проминув цей ювілейний вечір Театру ім. Л. Курбаса, хоча він відбувся у космополітальному Ню Йорку, а не у Львові. Відповідна програмка з вичисленням усіх 15-ти прем'єр, що пройшли за 10 років праці, з листою акторів та їхнім щирим „дякую" для всіх тих, „хто помагав, зігрівав, возив і годував, був на подорожах і виставах", залишиться тривкою пам'яткою для тих, що її дістали в руки.

На цьому незабутньому для усіх так глядачів, як і учасників вечорі не закінчилося, однак, відзначування 10-річчя на терені Ню Йорку.

В неділю, 5-го квітня актори поставили ще в приміщеннях Українського Народного Дому в Ню Йорку аж дві вистави: „Благодарний Еродій" і ввечері „Марусю Чурай", завдяки спонзорству Кредитівки „Самопоміч", що допомогла до цих вистав фінансово. І на ці вистави випущено відповідні програмки з короткою історією Театру ім. Л. Курбаса з уваги на „ювілей", хоча він ще доволі молодий, як самі члени. Після вистави „Марусі Чурай" відбулася ще для акторів і представників „Самопомочі" спільна вечеря, в часі якої актори могли поділитися враженнями від перебування на терені ЗСА, що саме тим вечером закінчувалося.

Господарем вечора був Мирослав Шміґель від кредитівки „Самопоміч", а між присутніми почесним гостем керівник Студії Мистецького Слова у Ню Йорку Лідія Крушельницька, яка поділилася з присутніми своїми враженнями, запевняючи членів театральної групи, що той, іменем якого назвали вони театр, напевно гордився б такими послідовниками.

Члени театру від'їхали до Львова продовж місяця квітня, щоб вже у травні взяти участь у міжнародному фестивалі „Ярилові ігрища", більша частина якого відбулася саме в приміщеннях Театру ім. Л. Курбаса та із співпрацею його акторів.

О. Кузьмович

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Україна в Европейській еліті плавання

Саме так відзначив осяги українських плаваків англомовний журнал в Европі „Ді Ворлд оф свіммінґ" наприкінці 1997 року. Тоді в цьому числі журналу були надруковані підсумки виступу неповної, бо тільки 7-членної репрезентації України на Европейському чемпіонаті в Севіллі, де вона здобула 7 медалів. У складі тієї дружини тоді змагалися Яна Клочкова, Світлана Бондаренко, Інна Нікітина, Олена Лапунова, Денис Силантьєв, Ігор Снітко і Денис Завгородній. Цей значний успіх українських плаваків відзначив тоді президент Міжнародного Олімпійського Комітету Антоніо Самаранч, який прислав до президента НОК України Велерія Борзова вітального листа.

На прийнятті у Президента України Леоніда Кучми (зліва): А. Власков, тренер Іван Проскура, С. Бондаренко, В. Пустовойтенко — прем'єр-міністер України, Л. Кучма, В. Борзов.

В цьому році ми вже інформували читачів „Спортовий Вістей" про чергові помітні досягнення плаваків України в етапах змагань за чемпіонати світу. Завдяки блискучим перемогам у різних країнах світу, де проходили ці змагання, окремі українські плаваки є реальними кандидатами на чемпіонські нагороди в кількох конкуренціях. Треба відзначити, що дальший розвиток плавацького спорту в Україні, як і небувалі успіхи українських плаваків на міжнародній арені, треба завдячувати невтомному й послідовному в своїй праці президентові Федерації плавання України Андрієві Власкову. Минуло вже більше як 7 років від часу совєтської імперії (було це в грудні 1990 року), коли в Монтреалі, Канада, завдяки вагомій підтримці УСЦАК, прибула сюди під проводом А. Власкова група плаваків на один з етапів змагань за чемпіонат світу, в яких вони вже тоді репрезентували незалежну Україну. Саме в цей час проводилася підготова в Україні до історичного референдуму, що ним український народ остаточно вибрав свою незалежність. Саме тодішня зустріч Власкова, тренерів і плаваків України з делеґацією УСЦАК, в якій були голова М. Стебельський, пресовий реф. О. Твардовський і фінансовий секретар О. Напора, зродила ідею і дала поштовх до створення в рамках УСЦАК „Фонду відродження спорту в Україні", завдяки якому спортова Україна значно вчасніше вийшла на міжнародну спортову арену. Приємно, що про це добродійство не забув президент Федерації плавання України. Недавно до Управи УСЦАК наспів лист від цього заслуженого спортового діяча, в якому він, між іншим, написав: „Користуючись цією нагодою, радий привітати Вас та усіх членів УСЦАК і поздоровити з успішними виступами національної команди України з плавання на останніх світових та европейських змаганнях. Нашими стараннями та з Вашою допомогою українська дружина увійшла в еліту світового плавання і має переспективи до успіху на Олімпіяді 2000 року в Сіднею..."

Чемпіон світу 1998 року Денис Силантьєв.

А ось коротенькі дані про сучасний стан плавацького спорту в Україні за підсумками А. Власкова: „Недавно в Україні пройшли змагання за трофей „Веселий дельфін", в яких взяли участь 310 хлопчиків і дівчаток з 22-ох областей і республіки Крим. Перше місце здобула збірна Дитячої Юнацької Спортової Школи Харкова, набравши 1640 точок. Кращим плаваком змагань названо плавака з Харкова Олексія Будника, а найкращою плавачкою — Світлану Чупракову з Кременчука (тренер О. Шевченко). Всі переможці були нагороджені дипломами Державного Комітету Спорту України, як теж трофеями. Під сучасну пору Федерація плавання України охоплює понад 35,000 плаваків і плавачок. В активні плавацького доробку є чемпіони світу і Европи. В серпні 1997 року в Англії на юніорському чемпіонаті Европи плаваки України вибороли 5 золотих медалів (Яна Клочкова — 2, Денис Загородній — 2, Інна Нікітіна — 1). Це наші олімпійські надії", — відзначив А. Власков. В червні цього року заплянoвані чергові плавацькі змагання в серії „Веселий дельфін" і вони мають пройти в Дрогобичі, Галичина.

Подав О. Твардовський

НЕЗАЛЕЖНА КОМІСІЯ ПОШТОВИХ цін у понеділок, 11-го травня, схвалила прохання Поштового уряду, щоб підвищити ціну листів першої кляси на один цент до суми 33-ох центів. Крім того, схвалено вищу оплату для посилки пакунків, але оплата карток-поштівок коштуватиме дальше 20 центів. Комісія також підкреслила, що цих змін не рекомендується аж у 1999 році, бо від 1995 року, останної підвишки поштових оплат, поштовий уряд кожного року мав понад більйон долярів заробітку. Одначе дату підвищення встановляє Керівна рада поштової служби, котра матиме своє наступне засідання в червні. Вона може переголосувати рекомендації Незалежної комісії поштових цін, але це майже ніколи не трапляється. У загальному, згадана комісія зменшила вимогу Поштового уряду 2.4 блн. дол. на одну третю.